
Društvo urbanistov in prostorskih planerjev

Author(s): Miran Gajšek

Source: *Urbani Izziv*, No. 32/33, Orodja podobe / The Instruments of Image (December 1997), pp. 112-113

Published by: Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Stable URL: <https://www.jstor.org/stable/44180621>

Accessed: 24-02-2025 12:19 UTC

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at <https://about.jstor.org/terms>

This article is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

Urbanistični inštitut Republike Slovenije is collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Urbani Izziv*

meja, ali tak strokovnjak potrebuje (in kakšne) posebne veščine ter kako lahko raziskovalna dejavnost pomaga prepoznati in utrditi taka znanja in take veščine

Delo je potekalo po skupinah in sicer: Izobraževanje planerjev, Obvladovanje čezmejnega sodelovanja, Sistemi planiranja, Izboljšava planerskih znanj, Problemi stanovanjskega gospodarstva in sosedstev, Dejansko uresničevanje sprememb, oblikovanje planov in politik, Planerska znanja za Evropo, Razumevanje planiranja, Urbane oblike in oblikovanje, Vzhodna Evropa in tržno gospodarstvo, Planiranje s kulturno in naravno dediščino, Okoljski problemi in planiranje, Razumevanje planiranja ter Integracija vprašanj starostnikov v planiranje.

Vzporedno je bilo organiziranih 20 "poster" predstavitev.

Na konferenci je bilo predstavljeno 167 referatov, med njimi tudi referat iz Slovenije.

Podpisani je sodeloval s sorazmerno odmevnim prispevkom Lokalna samouprava in rehabilitacija sekundarnih centrov v Ljubljani, v skupini Tržno gospodarstvo in Vzhodna Evropa. Osnovni namen predstavitve je bil v prikazu dogajanj, ki so sledila reformi lokalne samouprave v Sloveniji, in prikazu nadaljnjih možnosti artikulacije lokalnih interesov na mestni ravni. Pogojno so to interesi po ohranjanju ali izboljšanju fizične in družbene strukture. Mestna četrt, tj. sekundarni center, je bila prikazana kot možno sredstvo za doseganje fizične in družbene individualnosti posameznih delov mesta, ki bi obenem omogočala ohranjanje položaja in funkcij četrti znotraj mesta.

Posebna poslatiča letošnjega kongresa je bil nastop Johna Friedmana, ki je predaval o razmerjih med (planerskim) znanjem, uveljavljanjem politik urejanja in konkretnimi dejanji.

Ivan Stanič, dipl. inž. arh., Urbanistični inštitut RS

Društvo urbanistov in prostorskih planerjev

Društvo urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije je novo in je staro društvo. Novo je zaradi tega, ker je bilo ustanovljeno na ustanovni skupščini dne 29. oktobra 1997; društvo je skladno z novim zakonom o društvih pravočasno oddalo popolno vlogo za registracijo na matični upravni enoti. Društvo ima tudi svojo zgodovino, saj je bilo ustanovljeno kot Urbanistično društvo Slovenije že v začetku šestdesetih let in kot Zveza društev urbanistov Slovenije leta 1982. Omeniti je potrebno tudi tiste "prostorske inženirje", ki so delovali že med obema vojnama v okviru Društva arhitektov in inženirjev.

Kdo so člani društva in kdo trenutno vodi društvo?

Članov je približno 160 strokovnjakov s področja urbanizma in prostorskega planiranja z vsega območja Slovenije.

Na volitvah, ki so potekale v okviru ustanovne skupščine, je bil izvoljen izvršni odbor v sestavi:

- mag. Miran Gajšek (predsednik),
- Ivan Stanič, dipl. inž. arh.
- Alenka Pavlin, dipl. inž. arh.
- mag. Alenka Kocuvan Polutnik, dipl. inž.
- mag. Dare Poženel, dipl. inž. arh.
- mag. Andrej Prelovšek, dipl. inž. arh.
- Tomislav Vauda, dipl. inž. arh.

V nadzornem odboru so:

- mag. Peter Bassin, dipl. inž. arh.
- Milena Tržan, dipl. inž. arh.
- Aleš Šarec, dipl. inž. arh.

V častnem razsodišču so:

- dr. Kaliopa Dimitrovska Andrews, dipl. inž. arh.
- Aleksander S. Ostan, dipl. inž. arh.
- Sanja Traunšek, dipl. inž. arh.
- dr. Boris Gaberščik, dipl. inž. in
- dr. Milan Naprudnik, dipl. inž.

Temeljni izhodišči za naše delo bi naj bili predvsem dve: strokovnost in poleg dvojica demokratičnost/transparentnost. Začnimo pri demokratičnosti oziroma transparentnosti, katera v kontekstu prostorskega planiranja in urbanizma pomeni sodelovanje prebivalstva pri odločitvah v prostoru, pomeni seznanjanje prebivalstva z načrtovanimi objekti, napravami ali na splošno rečeno z načrtovanimi novimi posegi v prostor. Seveda prebivalstvo sodeluje na ravni različnih družbenih agregacij, na ravni posameznika, družine, sosedstev, četrti, občin, regij in države ter v bodoče tudi mednarodnih skupnosti. V tej zvezi je torej temeljno poslanstvo našega društva sodelovanje s, sociološko rečeno, različnimi družbenimi agregacijami, od posameznika do države in še naprej. Prav na teh ravneh je potrebno skozi prizmo strokovnosti agregirati, analizirati in ovrednotiti javni interes kot eno izmed osnov za dobro planiranje. Toliko na kratko o demokratičnosti in transparentnosti.

Pri strokovnosti je pomembno dejstvo, da smo člani društva tisti, ki se poklicno, v gospodarskih družbah, na občinah, v državnih upravi in še kje, ukvarjamo z dejavnostima prostorskega planiranja in urbanizma. Pomeni, da imamo izobrazbo s teh področij, eni boljše, drugi nekoliko slabše, da imamo izkušnje, eni več, drugi manj, da imamo torej razmeroma jasno področje dela. Hkrati strokovnost zagotavlja delovanje našega društva. Govorili bomo o problemih stroke, o dosežkih stroke in o prihodnosti obeh strok, tako prostorskega planiranja kot tudi urbanizma.

Problemov je veliko. Naj posebej opozorim na bistvene, katere naj

bi v naslednjem mandatnem obdobju prioriteto obravnavali v našem društvu:

- **organizacija dejavnosti** prostorskega planiranja in urbanizma (sistem planiranja, zakonodaja, pristojnosti);
- **planibilnost** v smislu vprašanja, kaj, kje in zakaj se sploh bo planiralo v prostoru Slovenije;
- **reforma lokalne samouprave** v smislu občinske pristojnosti urejanja prostora, (reforma je pripeljala do zelo atomiziranega pristopa k urejanju prostora);
- **izobraževanje**, konkretno povedano, dodiplomsko in podiplomsko izobraževanje s področja prostorskega planiranja in urbanizma.

Naše društvo bo za omenjene teme v naslednjem obdobju vsekakor odprlo strokovno razpravo.

Na tem mestu in v tej zvezi bi omenil le še nekaj najpomembnejših mednarodnih dokumentov, ki jih moramo poznati. Na ravni OZN je najpomembnejši dokument *Agenda Habitat*, na ravni Sveta Evrope (sicer že starejša) *Torremolinos Charter* in na ravni Evropske Unije *European Spatial Development Perspective*. V vseh teh dokumentih je poudarjen bistveno večji pomen prostorskega planiranja in urbanizma pri reševanju problemov v prostoru, ki jih povzročajo sektorsko planiranje, finančno in politično lobiranje, nastanek novih držav in politične in gospodarske reforme v njih ter vedno večja vloga varstva okolja. Upoštevanje vseh naštetih dejavnikov je temeljnega pomena za naše delo v slovenskem prostoru.

mag. Miran Gajšek, predsednik DUPPS

Društvo urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije – DUPPS
Town and Spatial Planning Association of Slovenia – TSPAS
Karlovska 3, 1000, Ljubljana – SI,
tel.+386 (0)61 218 805

Presoja vplivov na okolje kot načrtovalsko orodje za varstvo okolja

Strokovni seminar Društva krajskih arhitektov Slovenije (DKAS)

Društvo krajskih arhitektov Slovenije je 5. in 6. decembra v Ljubljani organiziralo redno letno srečanje s strokovnim seminarjem *Presoja vplivov na okolje kot načrtovalsko orodje za varstvo okolja*. Presoje vplivov na okolje so z zakonom o varstvu okolja in podzakonskimi akti v obliki poročil o vplivih na okolje postale tudi pri nas eden od instrumentov varstva okolja. Delovno področje, ki je pri nas v razmahu, je bilo v okviru seminarja predstavljeno kot del celovitega urejanja prostora. Zato so se predavatelji osredotočili tako na celovitost varstva okolja in varovalno planiranje, kot na samo kompleksnost izdelave poročil in uporabnost ter razumljivost nastalega dokumenta.

Domačim strokovnjakom, ki so na področju presoj aktivni že od začetka sedemdesetih let, in raziskovalcem na tem področju se je prvi dan pridružil predavatelj iz Nizozemske, ki je predstavil izkušnje držav Evropske skupnosti in Nizozemske. Prav slednja država ima v Evropi že dolgo tradicijo izdelovanja PVO in eno najstrožjih okoljevarstvenih zakonodaj. Med vodilnimi temami posveta so bile predvsem naslednje:

- vgrajevanje etičnih načel v presoje vplivov na okolje,
- javnost v postopkih PVO,
- PVO in sistem soglasij,
- sistematika vrednotenja vplivov na okolje
- okoljski pregled in določitev dejanskega stanja okolja v okviru priprave poročila o vplivih na okolje,
- analiza tveganja,
- usklajevanje z okoljsko zakonodajo Evropske skupnosti in
- postopek presoj vplivov na okolje v Sloveniji.

Strokovni del srečanja se je prvi dan iztekel v vodeno razpravo, na kateri so sodelovali dopoldanski referenti, strokovni sodelavci državne uprave, nekateri večji izvajalci in udeleženci srečanja v dvorani. Drugi dan je bil namenjen predstavitvi izkušenj. Poročilo strokovne službe, ki spremlja izdelavo presoj vplivov na okolje na avtocestnem projektu in predstavitev nekaterih trenutno perečih problemov izdelovalcev presoj, so dopolnile predstavitve posameznih izdelkov. Te so bile iz različnih področij varstva okolja in so pokazale na veliko raznolikost tako področij kot načinov pristopa k izdelavi poročila.

Seminar je s svojo zasnovano in referenti presegal ozek pojmovni okvir poročil o vplivih na okolje in je bil kot tak zanimiv za izdelovalce in naročnike poročil ter za vse, ki so želeli presoje vplivov na okolje razumeti v širšem kontekstu urejanja prostora. Izvedbo seminarja je podprlo ministrstvo za okolje in prostor, Urad za prostorsko planiranje. Prispevki referentov so objavljeni v zborniku, ki je na razpolago pri Društvu krajskih arhitektov Slovenije.

Za Upravni odbor DKAS
mag. Marko Prem, dipl. inž. kraj. arh. (predsednik)

Naslov društva:
Društvo krajskih arhitektov Slovenije (DKAS)
Oddelek za krajinsko arhitekturo
Biotehnična fakulteta
Jamnikarjeva 101, Ljubljana